



UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Disputationum// Roberti Bel-//larmini Politiani,// Societatis
lesv// De Controversiis// Christianae Fidei, Adver-//sus
huius temporis Haereticos,// Tomus ...**

De Sacramento Evcharistiæ - Sex Libris Explicata

Bellarmino, Roberto Francesco Romolo <Heiliger>

Ingolstadii, [1589]

VD16 B 1603

XXXIX. Compendium argumentorum, quæ sumuntur ex Patribus.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-54113](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-54113)

transmutationem panis in corpus Christi. Videtomum
Bibliotheca sanctorum Patrum.

In ætate denique XVI. exstat testimonium Concilij
generalis Tridentini sess. 13. Exstat etiam Græcorum perspicuum
testimonium, in censura, quam ante paucos annos ediderunt
ad Confessionem Lutheranorum. Nam cap. 10. eius censuræ
disertis verbis affirmât panem per consecrationem verè con-
ueri in ipsum verum Christi corpus. Habemus igitur con-
firmationem Catholicæ doctrinæ per omnes ætates Ecclesiæ
non solum in Occidente, sed etiam in Oriente.

CAPVT XXXIX.

*Compendium argumentorum, quæ sumuntur
Patribus.*

SI quis velit ad classes reducere argumenta omnia
ex quibus probamus, quid Patres locis iam citatis
à nobis citatis, de hoc Sacramento senserint, pro-
terit ad sex classes omnia reuocare.

PRI MA erit ex modo loquendi Patrum de hoc Sacramen-
to. Utuntur enim veteres Patres vocabulis quibusdam, à quibus
Sacramentarij nostri valdè abhorrent; quod certe non
facerent, si cum Patribus in sententia conuenirent. Nam Sa-
cramentarij vix vnquam aliter Eucharistiam appellant, quam
symbola corporis, & sanguinis Domini. At veteres omnes pa-
très appellat, corpus & sanguinem Domini, quod non fa-
ciunt, cum de aliis signis loquuntur. Præterea vocant precio-
sum corpus, tremenda mysteria, pignus salutis, precium nos-
trum. Vide Optatum, Chrysostrum, Ephrem, Augustinum,
& alios. Denique Damascenus, Theophylactus, Euthymius,
Paschasius, & alij, disertis verbis dicunt non figuram esse, sed
ipsum verum corpus.

SECUNDA erit ex comparatione huius Sacramenti cum
aliis rebus: ac **P**RI MO cum Sacramentis Hebræorum. Patres
enim palam affirmare non timent, differre hoc Sacramen-
tum à Manna, agno Paschali, pane propositionis, & similibus
rebus; vt veritatem à figuris, & corpus ab umbra, & rem cele-
stem, diuinam, & inconsumptibilem à re terrena, & consum-
ptibili. Vide Origenem, Cyprianum, Ambrosium, Hieronymum,
Chrysostrum, Augustinum, Cyrillum Alexandrinum.

SCTV

SECUNDO comparant cum mysterio Incarnationis, ut Iustinus, Ambrosius, Chrysostomus, Theodoretus, Gelafius, Remigius, Damascenus. TERTIO cōparat Chrysostomus Christum, ut est in altari per Eucharistiam, cum eodem Christo in præsepi, & cum Christo in cœlo. QUARTO comparat Augustinus Christum in Eucharistia, cum Angelis apparentibus in forma corporali. QUINTO comparant Tertullianus, Cyprianus, Basilius, & alij, indignè tractâtes Eucharistiam cum illis, qui Christum occiderunt.

TERTIA classis sumitur ex mutatione panis; nam indicant Patres realem mutationem fieri multis modis. PRIMO, quia dicunt, non remanere panem post mutationem, ut Cyrillus Hierosolymitanus, Ambrosius, Gaudentius, Chrysostomus, Gregorius Nyssenus, Emissenus. SECUNDO dicunt, sensus falli in hac re: ut iidem auctores, & præterea Hilarius, & Epiphanius. TERTIO dicunt, sic mutari panem in carnē, ut mutabatur per nutritionem Christo comedente, ut Nyssenus, Damascenus, & Theophylactus. QUARTO comparant cum realibus mutationibus aquæ in vinum, virgarum in serpentes, & similibus. Vide Ambrosium, Cyrillum Hierosolymitanum, Cyrillum Alexandrinum, Augustinum, Emissenū, Damascenum. QUINTO dicunt, ad istam mutationē requiri omnipotentiam Dei; Iustinus, Irenæus, Cyprianus, Hilarius, Ambrosius, Nyssenus, Gaudentius, Proclus, & alij.

QUARTA classis sumitur ex mysterio altissimo, quod Patres in Eucharistia agnoscebant. Nam PRIMO dicebant, non posse intelligi sine fide, ut Andreas Apostolus, Ephrem, Gaudentius, Augustinus, Damascenus. SECUNDO hortabantur sæpe ad fidem certam, & ad non dubitandum de veritate huius mysterij; ut Hilarius, Cyrillus Hierosolymitanus, Ambrosius, Nazianzenus; Epiphanius, Ephrem, Gaudentius, Chrysostomus, Emissenus, Cyrillus Alexandrinus. TERTIO dicebant, miraculum esse superans humanum captum; Ephrem, Chrysostomus, Augustinus, Gaudentius, Isichius. QUARTO non loquebantur de eo coram ethnicis, & catechumenis, nisi tectè, ut illis verbis: *Nōrunt fideles*. Vide Tertullianum, Origenem, Chrysostomum, Augustinum, Theodoretum. QUINTO interrogantes, Quomodo potest fieri? remittebāt ad omnipotentiam; ut Cyrillus Alexandrinus, Euthymius, Theophylactus, & alij.

QVINTA classis sumitur ex veneratione. Nam PRIMO adorabant Eucharistiam. Vide Cyrillum Hierosolymitanum, Ambrosium, Nazianzenum, Chrysostrum, Augustinum, Theodoretum. SECUNDO inuocabant, vel inuocandam dicebant. Vide Dionysium Areopagitam, Origenem, Nazianzenum, & Chrysostrum. TERTIO diligentissime cauebant ne caderet in terram. Vide Pium Papam, Tertullianum, Origenem, Cyrillum Hierosolymitanum, Augustinum. QUARTO non permittebant videri ab infidelibus, vel catechumenis. Vide Basilium, & Augustinum. QVINTO asserunt Angelos astare prope altare dum peragitur sacrificium, Ambrosius, Chrysostrum, Gregorius Papa: ex quibus Chrysostrum aperte dicit, Angelos capite inclinato astare coram Eucharistia.

SEXTA classis sumitur ex effectu, quem tribunt Eucharistia. Nam PRIMO dicunt nobis per eam vniri Christum corporaliter; Hilarius, Nyssenus, Chrysostrum, Cyrillus Hierosolymitanus, & Cyrillus Alexandrinus. SECUNDO dicunt, nostra corpora resurrectura, quia vniantur cum Christi corpore; Concilium Nicænum, Irenæus, Hilarius, Ambrosius, Optatus, Nyssenus, Gaudentius, Chrysostrum, Cyrillus. TERTIO dicit Chrysostrum, donare Christum nobis per Eucharistiam, vt eum verè habeamus intra nos, quomodo cupiunt, & non possunt donare se homines iis, qui amant. QUARTO dicunt, Chrysostrum, & Cyrillus Alexandrinus, & alij, coniungi Christum nobiscum, non solum per eundem, & charitatem, sed etiam re ipsa, cum eum in Eucharistia percipimus. QVINTO dicunt, per huius Sacramenti perceptionem, nos fieri diuinæ confortes naturæ, vt Cyrillus Hierosolymitanus, & alij.

